

Frédérique betreurt natuurlijk diep, het verdwijnen van oud-Montmartre, maar laat zich niet verjagen.*) Hij komt niet meer van huis, loopt dagelijks 2 of 3 straatjes om en heeft iederen avond en nacht cabaret van 9 tot 2 uur na middernacht.

„Maar de mentaliteit der artisten is óók veranderd”, zegt hij. Dát, wat hij jaren aaneen, als de gewoonste zaak ter wereld aanschouwde: het uitsluitend leven voor gevoel en gedachte met voorbijzien van materieele belangen; het idealisme dat zooveel schoons het aanzijn heeft geschonken, kent men niet meer.

„De kunst is een wedloop om geld, of eer, of macht.

„Het leven is onverkwikkelijk duur, het belemmert de mogelijkheden van voorheen. Toen kon een artist van, haast niets, bestaan, en zich g e h e e l wijden aan zijn arbeid.

„Alles gaat snel, men loopt niet meer, men rent; heel het leven is als een telegram” („On ne marche plus, on court! Toute la vie est comme une dépêche”).

De vloeiende Fransche volzinnen komen langzaam en plechtstatig uit zijn mond en hij staat daar in zijn zonderlinge kleedij op zijn stokken geleund, als een profeet.

Zijn discours boeit mij hevig. Zijn sobere geste, zijn diep klankvol oudemannen geluid geven iets theatraals aan dit onderhoud, terwijl ik voel, dat het als 't ware de stem van 't verleden is die dit uitzegt. Hier is nog de laatste smeulende vonk van wat eens Montmartre's grootheid was, weldra zal ook deze uitgedoofd zijn en ons ledig laten, zonder dat de verbeelding het ooit meer kan terug roepen.

In het eenigszins spookachtige cabaretzaaltje vol rariteiten, hangt een superieur portret van hem door Lumière: „Dédié au Philosophe Frédérique”.

Sic Transit Gloria Mundi

Het publiek, dat u op Montmartre omringt, en daaronder zijn voornamelijk véél kinderen, is van een alleraardigst genre.

Overall ter wereld wordt een schilder, die aan den openbaren weg werkt, als een publieke gemakelijkheid beschouwd. Dat is niet erg, als men u maar met rust laat. Ik zal niet zeggen dat men in Nederland véél last heeft, maar 't komt nog al eens voor.

De voorkomendheid van 't Montmartrois publiek is opvallend, speciaal van de kinderen. Klein en groot heeft bewondering en belangstelling en uit dat op zóó gracieuze en fijne manier, dat 't mij telkens weer verwonderd heeft. Het is niet alleen een vorm van beleefdheid of goede toon, 't is

*) De „Lapin Agile” is sedert eenige jaren eigendom van Aristide Bruant, de wereldvermaarde chansonnier en, althans tot Frédé's dood, tegen verdwijning gevrijwaard.